

Tweede Kamer der Staten-Generaal
t.a.v. de leden van de Vaste commissie voor VWS
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Datum
26 september 2018
Contactpersoon
Jan Visscher
Ons kenmerk

Bijlage(n)

Telefoon
06-13203391
Uw kenmerk

Onderwerp
AO Financiën sociaal domein 3 oktober 2018

Geachte leden van de Vaste commissie voor VWS,

Wij zijn verheugd dat minister De Jonge de problematiek bij het aanbesteden en inkopen in het sociaal domein samen met gemeenten en aanbieders gaat aanpakken, zoals hij schrijft in zijn brief d.d. 4 juli 2018 (TK 34477 nr. 38). Deze aanpak is hard nodig gezien de hoeveelheid knelpunten die aanbieders ervaren. Daarom moet wat ons betreft deze aanpak niet alleen beperkt blijven tot de meest voorkomende knelpunten én moeten de financiële tekorten in het sociaal domein ook worden aangepakt. Met het oog op uw overleg met de minister op 3 oktober geven wij u in deze brief graag een aantal overwegingen mee.

Afschaffen aanbesteding in het sociaal domein

De minister schrijft dat aanbesteding voor aanbieders in de praktijk veelal *'niet passend en ... een arbeidsintensieve administratieve last'* is, terwijl *'gemeenten het inkoopproces als complex ervaren'*. De grote variatie aan inkoopvoorwaarden en andere contractvoorwaarden (bijv. facturatie per maand of per 4 weken) die gemeenten en regio's hanteren veroorzaakt veel administratieve lasten voor aanbieders. Daarnaast verhouden aanbestedingsprocedures zich slecht tot het opbouwen van intensieve en langdurige relaties: hierdoor blijft het 'aanbestedingscircuit' een continu proces. Wij blijven dan ook pleiten voor afschaffing van aanbesteding in het sociaal domein: dit zal bijdragen aan vergroting van de efficiëntie en doelmatigheid van het inkoopproces. Daarnaast is het van groot belang dat gemeenten en aanbieders praktisch ondersteund worden, zoals door middel van het ontwikkelen van standaarden en het stimuleren van innovatieve vormen van inkoop.

Dialog

Uit de inventarisatie van knelpunten blijkt dat de dialoog tussen gemeenten en aanbieders veelal kan worden verbeterd. Uit angst in strijd te handelen met aanbestedingswetgeving blijken gemeenten erg terughoudend te zijn in het aangaan van de dialoog. Een publicatie of handreiking over wanneer 'praten met de markt' is toegestaan is een eerste stap om dialoog tot stand te brengen. Hierdoor kunnen aanbieders gemeenten inzicht geven in welke (speci-

fieke) hulp en ondersteuning nodig is, maar ook wat reële prijzen zijn en welke (onnodige) administratieve lasten voortvloeien uit de eisen die de gemeenten stellen (bijv. ieder jaar voor iedere medewerker een nieuwe VOG etc.). Door dialoog krijgen partijen meer begrip voor elkaar en kunnen knelpunten worden opgelost.

Financiën

In haar reactie op de miljoenennota constateert de VNG “*weer een negatief effect op de gemeentefinanciën..., terwijl we nog kampen met forse tekorten uit het verleden.*” Het beeld van deze precaire situatie bij veel gemeenten wordt versterkt door het recente bericht dat 88 gemeenten een beroep doen op het Fonds Tekortgemeenten. De tekorten die gemeenten ervaren in het sociaal domein leiden tot (te) lage tarieven en moeizame inkoop-/aangebestedingsprocessen (met de bijbehorende administratieve rompslomp) die ten koste gaan van de kwaliteit van en toegang tot het sociaal domein. Volgens de minister zou er op macroniveau geen sprake zijn van tekorten in het sociaal domein, maar met deze constatering wordt de dreigende ‘race to the bottom’ op regionaal en lokaal niveau niet voorkomen. Tijdens de ALV van de VNG in juni jl. bleek dat de tekorten in het sociaal domein het voor veel gemeenten onmogelijk maken te investeren in nieuwe taken. Daarmee is duidelijk dat de financiële tekorten een groot gevaar vormen voor het slagen van de, ook door ons van harte gesteunde, ambitieuze verbeterplannen (Actieprogramma Zorg voor de Jeugd, Aanpak Kindermishandeling, etc.).

Vragen

Wij vragen u de minister op te roepen om:

- voortvarend door te gaan met het afschaffen van ineffectieve aanbestedingen in het sociaal domein;
- ervoor te zorgen dat knelpunten bij het aanbesteden en inkopen daadwerkelijk worden opgelost;
- gemeenten/regio’s en aanbieders praktisch te blijven ondersteunen bij het inrichten en uitvoeren van een efficiënt en effectief inkoopproces;
- informatie over de mogelijkheden tot ‘dialoog met de markt’ te verduidelijken;
- de financiële tekorten in het sociaal domein op te lossen.

Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid deze brief nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Namens de Branches Gespecialiseerde Zorg voor Jeugd (BGZJ)

Veronique Esman-Peeters
directeur GGZ Nederland